

Telen met toekomst is door PPO en DLV Plant bv ontwikkeld in opdracht van LNV

Nieuwsbrief nr. 18 Sept 2007

In het praktijknetwerk Telen met toekomst werken agrarische ondernemers samen met PPO en DLV Plant aan duurzame bedrijfssystemen voor akkerbouw, vollegrondsgroenteteelt, bloembollen, fruitteelt, boomteelt, glastuinbouw en champignonteelt. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van LNV. Via deze nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen. U kunt zich voor deze nieuwsbrief aanmelden via www.telenmettoekomst.nl of een mail sturen naar info@telenmettoekomst.nl

Klik [hier](#) als u deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen

Inhoud:

- [Akkerbouw & vollegrondsgroente](#)
 - ☞ [Praktijkmiddag bladschimmelbestrijding suikerbieten](#)
 - ☞ [Bodemprofiel centraal op demodagen gewasbeschermingshandel](#)
 - ☞ [Trips in aardbei aanpakken met natuurlijke vijanden](#)
 - ☞ [Grote informatiebijeenkomst voor vollegrondsgroenteteelt](#)
 - ☞ [Landelijke preidag 2007](#)
- [Bloembollen](#)
 - ☞ [Gewasbeschermingshandel actief in verspreiding praktijkberichten](#)
 - ☞ [Positieve stemming op demomiddag groenbemesters](#)
- [Boomkwekerij](#)
 - ☞ [Studieclubavond in teken duurzame gewasbescherming](#)
 - ☞ [Praktijkbedrijf test nieuwe handblazer voor roofof mijten](#)
- [Fruit](#)
 - ☞ [Emissiebeperking door aanpassing spuittechniek](#)
- [Glastuinbouw](#)
 - ☞ [Bayer Cropscience praat met telers over emissie](#)
- [Champignonteelt](#)
 - ☞ [Extra aandacht voor monitoring champignonvliegen en -muggen](#)

Akkerbouw & vollegrondsgroente

Praktijkmiddag bladschimmelbestrijding suikerbieten

Donderdag 27 september wordt van 14.00 tot 16.00 uur de tweede en laatste veldbijeenkomst 'Bladschimmelbestrijding suikerbieten' gehouden op Proefboerderij Wijnandsrade. De bladschimmels *Cercospora*, meeldauw en roest kunnen veel schade in suikerbieten veroorzaken. Een juiste bestrijdingsstrategie is van belang. Net als op de drukbezochte eerste bijeenkomst op 15 augustus kunnen bietentelers, loonwerkers en adviseurs een demo bekijken waar vijf verschillende strategieën en een onbehandeld object met elkaar worden vergeleken. Voor de bestrijding is een adviesmodel ontwikkeld dat telers dit jaar gratis kunnen gebruiken via www.irs.nl/bladschimmel. Het model geeft op basis van de ziektedruk en de weersomstandigheden een advies wanneer er gespoten moet worden. Hierdoor kan de bespuiting op het juiste tijdstip plaatsvinden en wordt onnodig opbrengstverlies voorkomen. Bovendien kunnen onnodige bespuitingen achterwege blijven. Dit is gunstig voor het milieu en voor de portemonnee.

De praktijkmiddag op het perceel gelegen aan de Allee (doorgaande weg van Wijnandsrade naar Swier) wordt georganiseerd door Telen met toekomst in samenwerking met Covas, IRS en is mede gefinancierd door Provincie Limburg. Meer informatie Hanja Slabbekoorn, hanja.slabbekoorn@wur.nl of Brigitte Kroonen-Backbier, brigitte.kroonen@wur.nl

Bodemprofiel centraal op demodagen gewasbeschermingshandel

In samenwerking met Telen met toekomst hebben meerdere leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen in Noord en Noordoost Nederland de afgelopen maanden demodagen georganiseerd voor hun klanten met als thema 'Bodemprofiel'. Telen met toekomst was bij deze bijeenkomsten aanwezig met een korte presentatie. Aan de hand van profielkuilen die waren gegraven op een goed groeiende plek en op een mindere plek, kregen de bezoekers inzicht in het belang van een goede bodem.

In Noord en Noordoost Nederland wordt samengewerkt met Agrifim (Meppel), DSD (Dokkum), WPA Robertus (Dedemsvaart, Westerbork, Winschoten) en daarnaast met AVEBE (Foxhol). Gemiddeld waren er circa 80 deelnemers per bijeenkomst. De samenwerking krijgt komende jaren mogelijk een vervolg rondom een ander thema. Meer informatie Romke Wustman, romke.wustman@wur.nl

Trips in aardbei aanpakken met natuurlijke vijanden

Samen met Koppert, The Greenery, ZLTO en handelsonderneming Klep is dit jaar bij één van de deelnemers van Telen met toekomst nagegaan welke mogelijkheden er zijn om trips in vollegrondsaardbeien te bestrijden met natuurlijke vijanden. Trips in aardbei is over het algemeen lastig te bestrijden en kan veel schade aan de vruchten berokkenen. Koppert heeft in het gewas verschillende roofmijten uitgezet en wekelijks waarnemingen gedaan. Er is geen Decis gespoten. De trips was over het algemeen geen probleem, maar het is dit jaar geen tripsjaar. Alleen toen het ineens wat warmer werd, nam de hoeveelheid trips dusdanig toe dat er sprake was van een lichte aantasting aan de vruchten. De aardbeienteler en The Greenery hebben samen de kwaliteit en opbrengst bepaald. Deze cijfers moeten nog worden verwerkt. Meer informatie Harrie Pijnenburg, h.pijnenburg@dlvplant.nl of Jacques Rovers, jacques.rovers@wur.nl

Grote informatiebijeenkomst voor vollegrondsgroenteteelt

Op donderdag 27 september organiseren de ZLTO-vakgroep Vollegrondstuinbouw, LTO Groeiservice en Telen met toekomst een gratis informatiebijeenkomst voor vollegrondsgroentetelers met als thema 'Kennis in de praktijk gebracht'. Op de bijeenkomst in Rijsbergen zijn diverse innovaties, onderzoeksresultaten en recente ontwikkelingen in praktische

toepassing te zien. Daarnaast worden beleidsachtergronden en randvoorwaarden toegelicht door experts. In totaal zijn er twaalf verschillende onderwerpen waaronder composteren op eigen bedrijf, waterlozen bij preischonen, snelle automatische schoffels, zaadcoating en efficiënte bemesting in prei. Ongeveer 30 afnemers en toeleveranciers op het gebied van arbeid, bemesting, gewasbescherming en accountancy tonen hun diensten en producten tijdens een informatiemarkt.

Bezoekers zijn welkom tussen 14.00 en 20.00 uur op het bedrijf van Johan Vissers, Overasebaan 19 in Rijsbergen. Hier vinden de demonstraties voor prei en bladgewassen plaats. Op het bedrijf van Johan Vermeeren vinden de aardbeidemonstraties plaats. Verplaatsing wordt op locatie georganiseerd. Op de websites www.zlto.nl, www.groeiservice.nl en www.telenmettoekomst.nl is meer informatie te vinden over deze bijeenkomst.

Landelijke Preidag 2007

Op 12 oktober wordt op PPO locatie Vredepeel van 9.00 tot 17.00 uur de Landelijke Preidag 2007 gehouden. De dag wordt georganiseerd door DLV Plant, LTO Groeiservice en PPO Vredepeel in samenwerking met de Landelijke gewascommissie prei. Bezoekers kunnen kennis nemen van de laatste ontwikkelingen in de teelt van prei. Telen met toekomst levert een belangrijke bijdrage aan het programma. Er zijn diverse demo's te bekijken op het gebied van duurzame bemesting en gewasbescherming. Ook zijn er spuitproeven. Meer informatie vindt u op www.landelijke-preidag.nl

Bloembollen

Gewasbeschermingshandel actief in verspreiding praktijkberichten

De Praktijkberichten Gewasbescherming vinden hun weg naar de gebruikers via verschillende wegen. In de bollenwereld speelt de gewasbeschermingshandel hierin een actieve rol. Enkele bedrijven hebben alle praktijkberichten naar al hun klanten gestuurd, anderen geven hun klanten gerichte informatiebladen over specifieke onderwerpen.

Op de open middag van PPO en CNB op 14 september jl. bracht Telen met toekomst de adviezen voor effectieve en duurzame bolontsmetting onder de aandacht van de bezoekers. Meer informatie bij Stefanie de Kool, stefanie.dekool@wur.nl

Positieve stemming op demomiddag groenbemesters

Telen met toekomst organiseerde 7 september een demomiddag groenbemesters samen met het Programma Plantgezondheid, Agrifirm en de Provincie Noord-Holland. Na een presentatie over de interactie tussen groenbemesters en bodemziekten en –plagen konden de ruim 60 bezoekende telers en adviseurs op het veld acht verschillende groenbemesters bezichtigen. Daar werden de gewassen toegelicht en ervaringen uitgewisseld over diverse teelttechnische aspecten. Ook was er grote belangstelling voor de profielkuilen, waarin het verschil in beworteling tussen de groenbemesters goed te zien was. Na afloop van de middag op Floratuin in Julianadorp waren volop positieve reacties te horen. Meer informatie bij Stefanie de Kool, stefanie.dekool@wur.nl

Boomkwekerij

Studieclubavond in teken van duurzame gewasbescherming

Studieclub Regio Boskoop organiseerde op 31 juli een tuinavond voor haar leden geheel in het

teken van duurzame gewasbescherming. Ruim zestig boomkwekers bezochten de locatie Proeftuin van Holland. Ze kregen daar een presentatie over Telen met toekomst, er was een spuitdemonstratie en de bezoekers konden de lopende onderzoeken van DLV Plant en PPO op de locatie bekijken. Zo voert PPO momenteel ondermeer onderzoek uit naar de bestrijding van *Cylindrocladium* in Buxus. DLV Plant toonde onder andere een nieuwe techniek, genaamd Cleanlight, om met behulp van UV-licht ziekten op een duurzame manier aan te pakken en onderzoek naar taksterfte in coniferen. Door het bijwonen van de avond was er voor de boomkwekers de mogelijkheid om een punt voor de verlening van de spuitlicentie te verkrijgen. Deze mogelijkheid werd door menig boomkweker aangegrepen. Ook waren veel kwekers geïnteresseerd in de leaflets, die binnen Telen met toekomst zijn ontwikkeld. Meer informatie Pieter van Dalfsen, pieter.vandalfsen@wur.nl of Wilco Dorresteijn, w.dorresteijn@dlvplant.nl

Praktijkbedrijf test nieuwe handblazer voor roofmijten

Koppert heeft eind juli bij een deelnemer uit het praktijknetwerk van Telen met toekomst een demoversie van een nieuwe handblazer getest voor het uitzetten van roofmijten. Het blaasapparaat bestaat uit een ronddraaiende beker waarmee roofmijten worden uitgestrooid voor een ventilator, die de natuurlijke vijanden vervolgens het gewas in blaast. Met de ontwikkeling van de nieuwe handblazer moeten de roofmijten gemakkelijker in het gewas kunnen worden uitgezet. Op het boomkwekerijbedrijf wordt dit jaar geprobeerd om de bestrijding van spint, begoniamijt en ook trips in Acer geïntegreerd uit te voeren. Ook andere boomkwekerijbedrijven doen onder begeleiding ervaring op met het inzetten van roofmijten tegen spint. Meer informatie Pieter van Dalfsen, pieter.vandalfsen@wur.nl of Wilco Dorresteijn, w.dorresteijn@dlvplant.nl

Fruitteelt

Emissiebeperking door aanpassing spuittechniek

Utrechtse fruitteeltstudiegroepen proberen dit jaar de emissie van gewasbeschermingsmiddelen verder terug te dringen door aandacht te besteden aan de spuittechniek. Begin dit jaar is door LaMi het project gestart 'Emissiebeperking door spuittechniek'. Het project wordt begeleid door fruitvoorlichtingsdienst FruitConsult en PPO Fruit en krijgt inbreng vanuit Telen met toekomst. Diverse Utrechtse studiegroepen (LaMi en Tmt) werken al een aantal jaren aan het terugdringen

van het gebruik van milieubelastende gewasbeschermingsmiddelen onder andere door gebruik te maken van waarschuwingsmodellen, het stimuleren van natuurlijk evenwicht en natuurlijke vijanden en de inzet van minder belastende en/of biologische middelen. Dit jaar richt de aandacht zich op allerlei ontwikkelingen die mogelijkheden bieden om de drift te verminderen. Zo worden deelnemers bijvoorbeeld geïnformeerd over het Lozingenbesluit en de ervaringen met gebruik van venturidoppen en er worden demonstraties gehouden met nieuwe spuitmachines. Binnen het project is ook aandacht voor puntbelastingen en andere emissieroutes. Er wordt ondermeer gekeken naar praktische mogelijkheden voor het verwerken van restwater en het aanleggen van was- en vulplaatsen.

Meer informatie Marcel Wenneker, marcel.wenneker@wur.nl

Glastuinbouw

Bayer Cropscience praat met telers over emissie

Telen met toekomst heeft met Bayer Cropscience afgesproken om samen met de glastuinbouwpraktijknetwerken te discussiëren over de mogelijkheden om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Bayer stelt dat ze zich medeverantwoordelijk voelt voor waterkwaliteitsknelpunten en graag mee wil werken aan oplossingen.

Begin september waren Marco van der Lans en Wim Petersen van Bayer Cropscience te gast bij de chrysantengroep van Telen met toekomst. Er is met name gesproken over AATerra en Rizolex, omdat deze fungiciden veelvuldig als grondbehandelingen worden toegepast en daarmee een relatief groot risico op uitspoeling naar het water met zich meebrengen. Een belangrijke conclusie uit de discussie was dat de toediening van deze middelen op vele verschillende manieren wordt uitgevoerd (hoeveelheid water, dosering, regenleiding, spuitboom, etc.). De manier van toepassen staat in nauw verband met de effectiviteit van het middel (komt het op de juiste plek) en de mate van uitspoeling. Telen met toekomst gaat samen met Bayer Cropscience bekijken hoe hier meer aandacht aan kan worden gegeven.

Meer informatie Ellen Beerling, ellen.beerling@wur.nl

Champignonteelt

Extra aandacht voor monitoring champignonvliegen en -muggen

Binnen de champignonteelt wordt extra aandacht besteedt aan het monitoren van champignonvliegen (*Megaselia halterata*) en -muggen (*Lucoriella auripila*). De directe schade van vliegen en muggen is niet groot, maar de indirecte schade wel. Er kunnen allerlei ziekten en plagen, zoals droge mollen, spinnenwebschimmel en zelfs mijten door vliegen en muggen over het bedrijf worden verspreid. In de praktijk hebben veel telers wel vangplaten ophangen op hun bedrijf, maar hier wordt nog weinig op gekeken. Toch is een goede monitoring van belang. Telers die vroegtijdig ingrijpen als de vliegen en muggendruk oploopt, kunnen zichzelf een hoop ellende besparen. Als een plaag uit de hand loopt, is hij moeilijk weer onder controle te krijgen.

Om het belang van een goede monitoring onder de aandacht te brengen, worden leaflets verspreid. Verder registreren vier deelnemers van het praktijknetwerk nauwkeurig hoeveel vliegen en muggen op de vangplaten zitten. Zo kunnen ze tijdig ingrijpen om problemen te voorkomen. De conclusies worden eind dit jaar gepubliceerd in vakbladen. Meer informatie Johan Baars, johan.baars@wur.nl of kijk op www.telenmettoekomst.nl voor de leaflet over monitoring.